

5 vragen over

Twee van de drie jongeren die onlangs werden veroordeeld in de zaak van de Arnhemse Facebookmoord, moeten volgende week al weer voor de rechter verschijnen.

1 Gaat het om alle drie de veroordeelden?

Nee, het alleen het 16-jarige meisje uit Arnhem – de voormalige beste vriendin van Winsie Hau – en haar toenmalige vriendje, een 18-jarige Rotterdammer, moeten bij de rechter komen. Beiden werden op 12 november veroordeeld tot de maximale straf onder het jeugdrecht: twee jaar jeugdgevangenis en twee jaar jeugd-tbs voor het uitlokken van de moord op de 15-jarige Winsie Hau. Zowel beide verdachten als het openbaar ministerie zijn in hoger beroep gegaan tegen het vonnis van de rechtbank.

2 Waarom moeten ze nu al weer voor de rechter verschijnen?

De raadkamer van het Arnhemse gerechtshof moet toetsen of het terecht is dat ze nog steeds vastzitten. Door het hoger beroep zijn de twee formeel geen veroordeelden, maar verdachten in de zaak. Bij wet is geregeld dat de rechter op gezette tijden toetst of het terecht is dat iemand die niet onherroepelijk is veroordeeld, in de gevangenis blijft zitten tot de behandeling van

Facebookmoord

door Harold Schuil

zijn of haar zaak. De twee zullen tot de zaak inhoudelijk door het gerechtshof wordt behandeld om de drie maanden bij de rechter moeten komen.

3 En de jongen die de moord heeft gepleegd dan?

De 15-jarige jongen uit Cappelle aan den IJssel, die is veroordeeld voor het plegen van de moord op Winsie, is niet in hoger beroep gegaan. Ook het openbaar ministerie heeft zich neergelegd bij het vonnis van de rechtbank. De jongen zit op dit moment de hem opgelegde straf uit. Hij werd veroordeeld tot de maximale straf voor jongeren van zijn leeftijd: een jaar jeugdetentatie en drie jaar jeugd-tbs waarvan één jaar voorwaardelijk.

4 Wanneer moeten de twee voor de rechter verschijnen?

Komende woensdag moeten de twee voor de raadkamer van het Arnhemse gerechtshof komen.

5 Is deze zitting openbaar?

Nee, raadkamerzittingen zijn nooit openbaar. Ook speelt mee dat de twee als minderjarigen worden berecht. Zaken tegen minderjarigen worden in de regel achter gesloten deuren behandeld. Bij uitzondering zijn de zittingen openbaar. De uitkomst van de zitting wordt wel dezelfde dag bekendgemaakt door het gerechtshof.

TRUFFELTEELT

Bij truffels wordt al snel gedacht aan Italië, Frankrijk of Spanje. Ook in Nederland zijn mogelijkheden voor teelt, verwacht de Wageningse Judith Evenaar.

Kerstbomen wijken voor truffels

Judith Evenaar wil in januari de eerste truffelboompjes planten op haar eigen truffelgaard op landgoed Oranje Nassau's Oord. Over zes jaar hoopt ze te oogsten.

door Lisette Wouters

Truffels, die groeien toch alleen in mediterrane landen? „Nee hoor”, zegt Judith Evenaar. „Truffels komen ook in noordelijke delen van Europa voor, maar daar is nog heel weinig over bekend.” Op een stuk bosgrond, dat ze sinds dit voorjaar pacht van Oranje Nassau's Oord op de grens van Renkum en Wageningen, gaat ze een truffelgaard beginnen. Op truffelgebied leven we in Nederland nog in de donkere middeleeuwen, volgens Evenaar, simpelweg omdat we er in het verleden weinig tot geen belangstelling voor hadden. Daar lijkt nu verandering in te komen: „Nederland krijgt steeds meer culinair besef en er is een *back to basic* trend onder koks. Daarnaast lijkt de grens voor truffelteelt naar het Noorden te verschuiven. In Frankrijk wordt de truffelooft bijvoorbeeld steeds minder door droogte. Het veranderende klimaat zou wel eens gunstig kunnen uitpakken voor ons landje.” In Midden- en Noord Europa is de truffelteelt dan ook sterk in ontwikkeling. Oude Truffelculturen als Hongarije en Zuid-Duitsland leven weer op en onlangs is het een Finse professor gelukt truffels te kweken. Evenaar: „Dat was voor mij een bevestiging dat truffelteelt ook buiten de mediterrane landen mogelijk is. Toen dacht ik: nu ga ik het ook proberen.” Daar is wel geduld voor nodig. Twee jaar lang moet de grond waar nu nog kerstbomen staan,

Judith Evenaar tussen de kerstbomen op haar truffelgaard.

foto Marina Popova

worden voorberekt, wat Evenaar doet door boekweit te laten groeien. Die soort stond er al toen ze de grond dit voorjaar in bezit kreeg; dus in januari 2013 hoopt Evenaar tussen het boekweit de eerste truffelboompjes te planten. Dat zijn in dit geval eiken, hazelaars en dennen waarvan de wortels geënt zijn met schimmeldraden van de truffel. Truffels leven in symbiose met bomen, wat wil zeggen dat ze elkaar voeden: de boom levert suikers aan de schimmel en de schimmel helpt de boom aan mineralen. Daarna is het afwachten: het

duurt zo'n zes jaar voordat de truffels geoogst kunnen worden. Zover bekend is Evenaar de enige in Nederland met plannen voor een truffelgaard. „Maar het is niet uit te sluiten dat iemand anders er ook mee bezig is. Als dat zo is, wordt het vaak stil gehouden, omdat mensen hun geheim niet prijs willen geven.” Zelf wil Evenaar dan ook nog even voor zich houden wat voor truffels ze precies gaat kweken. Wat ze wel kan zeggen: „Mijn truffel behoort tot de zeven truffelsoorten die als delicatess worden gezien, maar hij zit niet in de top 3. Een beetje

in het midden.” De truffel zou 300 tot 400 euro per kilo op moeten gaan leveren. Evenaar, die levensmiddelentechnoloog van beroep is, heeft naar eigen zeggen een 'bostik' en is fan van voedsel uit de natuur. Ze vertelt graag over haar plannen omdat ze het belangrijk vindt om de kennis over truffels in Nederland te vergroten. Ze is dan ook bezig met de opzet van het Wageningen Truffle Centre, een kenniscentrum op het gebied van truffels en andere

culinaire paddenstoelen. Daarmee wil ze consumenten bewust maken van de waarde van schimmels en paddenstoelen voor onze leefomgeving. „Ze zijn van vitaal belang voor onze natuur en zorgen voor de veerkracht van ons ecosysteem.” Evenaar vindt het ook belangrijk dat er meer voedselopbrengst uit Nederlandse bossen gehaald wordt. Nu dienen die vooral als recreatiegebied. Evenaars motto: Meer bos, meer schimmels, meer truffels.

‘Onlangs is het een Finse professor gelukt om truffels te telen. Toen ik dat hoorde, dacht ik: nu ga ik het ook proberen’

Judith Evenaar, eigenaar van de truffelgaard

De kerstbomen nemen nu nog de helft van de truffelgaard in beslag. Dit weekend mogen ze omgezaagd en uitgegraven worden. foto Marina Popova

Kerstbomen uitgraven

RENKUM – De helft van de truffelgaard op landgoed Oranje Nassau's Oord staat nu nog vol grote kerstbomen, maar daar moet snel verandering in komen. Dit weekend kunnen geïnteresseerden daarom voor 10 euro een kerstboom komen uitgraven of afzagen. Daarmee investeren ze in de truffelgaard; de opbrengst van de kerstbomenverkoop gaat volledig naar deze gaard. Voor iedere kerstboom die Evenaar verkoopt, koopt ze een truffelboompje. Het doel is om dit jaar honderd truffelboompjes te planten. Op de plek van de truffelgaard bevond zich vroeger de kwekerij van het landgoed. Evenaar kweekt er naast truffels ook koningsoestrammen, de koning onder de ge-

cultiveerde paddenstoelen, die vooral in Azië veel geteeld wordt. Ze ontwikkelt op dit moment twee verschillende teeltmethoden voor deze zwammen. Ook laat ze er bosbessenstruiken en kastanjebomen groeien. Omdat ze het bos zo belangrijk vindt als natuurlijke voedselbron zou ze er het liefst een *foodforest* van maken; waar je zo veel mogelijk eten uit het bos kunt halen.

Kerstbomen uitgraven kan op 15 en 16 december van 11.00 uur tot 16.00 uur op Landgoed Oranje Nassau's Oord. Loop de Koningslaan in, voorbij de ijskelder, dan is er aan de rechterkant een paadje naar rechts. Achter de poort bevindt zich Evenaars truffelgaard.

Truffels in Nederland

- In Nederland zijn tot op heden veertig truffelachtige paddenstoelen gevonden. Het grootste deel dient echter vooral als lekkernij voor eekhoorns en zwijnen, slechts zeven soorten worden als culinair beschouwd voor mensen.
- De koning onder de truffels is de Italiaanse witte truffel, die 3.000 euro per kilo waard is. Deze truffel is (nog) niet te telen en is daarom alleen in het wild te vinden.
- Het eten van truffels en wilde paddenstoelen was vroeger veelal een voorrecht van koningen, keizers, hun geminnen en minnaressen.

Huurders gezocht voor eerste museumhuizen

ARNHEM – Volkshuisvesting Arnhem werft huurders voor de eerste twee museumwoningen die de corporatie samen met Vivare en Portaal Arnhem in de stad gaat realiseren. Het betreft een flatwoning aan de Johan de Wittlaan en een huis in de Hazelaarstraat. Het is de start van een project dat moet leiden tot zo'n twintig huizen die er nog uitzien zoals ze ooit zijn gebouwd. Ze worden ingericht in samenwerking met het Nederlands Openluchtmuseum en zullen tien keer per jaar voor het publiek worden opengesteld.

De corporatie mikt op 'mensen met een hang naar het verleden' die het leuk vinden om enige tijd te wonen in een huis dat bijvoorbeeld helemaal de sfeer van de jaren vijftig ademt. Volgens Volkshuisvesting is er veel belangstelling voor 'huizen met een historie'. Corporatiedirecteur Gerrit Bree-man – het is zijn idee – wil met het project niet alleen het recente verleden vastleggen voor het nageslacht. De museumwoningen moeten ook de verhalen vertellen van de mensen die er door de jaren heen hebben gewoond.

COLOFON

Vraag over abonnement? Krant niet ontvangen? Bel 08801-39950
Lezersredactie: werkdagen van 10.30 tot 12.15 uur, 0800-0226766
e-mail: lezersredactie@gelderlander.nl

Editie Arnhem & Omstreken
Mercatorweg 28
Postbus 9500, 6800 KX Arnhem
Telefoon: 026 3579751 Fax: 026 3579703
e-mail: redactie.arnhem@gelderlander.nl, redactie.veluwezoom@gelderlander.nl
Internet: dg.nl
Mobiel internet: m.dg.nl

Redactie Streek: Marc van Onna teamleider, 026-3579785, Henk Aalbers, Paul Bolwerk, Kees Jansen, Martin Hermens, Wilma Reinders
Eindredactie: Petra Berendsen, Erika van Gils, Margriet Verschoor
Redactie Sport: Eibert van der Weerd teamleider, 026-3579761, Gerard Borgman, Marco Houterman, Pim Roelofs
e-mail: sport.arnhem@gelderlander.nl

Media-advies en verkoop
Tel: 088-0139991
Email: adverteren.gelderland@wegenermedia.nl

Op de inhoud en vormgeving van De Gelderlander rust auteursrecht. Voor het overnemen, opslaan en verspreiden, op welke wijze dan ook, heeft u toestemming nodig.

Kritiek op acties vakbond

door Joris van Egmond

ARNHEM – Enkele medewerkers van Pleyade roepen vakbond Abvakabo FNV op te stoppen met de acties tegen de zorginstelling in Arnhem. De medewerkers zijn woensdag een tegenpetitie op internet begonnen. Volgens hen 'schuwt de vakbond geen enkel middel om hun standpunten gerealiseerd te krijgen'. De petitie is tot nu toe zo'n veertig keer ondertekend. Sinds anderhalve maand leven het bestuur van Pleyade en de vakbond in onmin met elkaar. Vorige week werden gesprekken tussen de twee partijen hervat om tot betere zorg te komen. Maar dinsdag

werd bekend dat het overleg is stukgelopen. De vakbond en de zorginstelling verwijten elkaar een starre houding. Pleyade stelt dat Abvakabo FNV weigert een intentieverklaring te ondertekenen, terwijl de vakbond zegt dat de overeenkomst voor Pleyade geen optie is. De vakbond heeft direct nieuwe acties aangekondigd. Ondertussen neemt de kritiek op de vakbond ook toe via soms anonieme accounts op sociale media. Zo schrijft het account Andere Geluiden: 'Wens voor het nieuwe jaar: abvakabofnv laat pleyade en medewerkers eens met rust!' En Michel Adriaansen, lid van de ondernemingsraad, twittert: "Terug-

kijkend op Vandaag: leugens en bestuurgeloeven". Collega-vakbond Nu'91 heeft eveneens kritiek op de acties van Abvakabo FNV. Volgens die bond voor verpleegkundigen stelt Abvakabo FNV zich niet resultaatgericht op. „Ik heb juist de indruk dat je met het bestuur van Pleyade prima zaken kunt doen”, zegt een woordvoerder. Een woordvoester van Abvakabo FNV zegt op de hoogte te zijn van de tegengeluiden. Dat de petitie is ondertekend door veel communicatiemedewerkers van Pleyade, zegt volgens haar veel. „Maar er is een aanzienlijke groep medewerkers die zit met de hoge werkdruk. Daar doen we het voor.”

‘Matig snelheid goederentreinen’

DEN HAAG/ARNHEM – Wijkvereniging Transvaal heeft donderdagmiddag bij de Raad van State in Den Haag ProRail andermaal met klem verzocht de rijsnelheid van goederentreinen terug te brengen naar veertig kilometer per uur in plaats van een verhoging naar zestig kilometer per uur. „29 panden aan de Sonsbeeksingel en 14 aan de overkant van het spoor aan de Jansbuitensingel hebben last van trillingen”, aldus voorzitter van de wijkvereniging Henk van Es. Een beperking van de maximumsnelheid kan die overlast voorkomen, stelt hij. Wijkvereniging Transvaal en twee bewoners van de Beaulieustraat vochten gisteren bij de Raad van

State tegen het Tracésluit Sporen Arnhem 2012. Dat heeft minister Schultz van Haegen moeten maken omdat vorig jaar het vorige tracésluit door de Raad van State is vernietigd. De ombouw van het Arnhemse spoor was toen echter al klaar. Spoorbeheerder ProRail voelt er niets voor om de rijsnelheid op veertig kilometer te houden, zoals in een inmiddels uitgewerkte voorlopige voorziening ooit werd beslist. Volgens de spoorbeheerder heeft de snelheid van de goederentreinen niets te maken met de trillingen die bewoners langs het spoor ondervinden. „De wissels bij de Sonsbeeksingel veroorzaken de trillingen”, zei Pro-

Rail-woordvoerder Van den Brink. Maar omdat het om een geringe overschrijding gaat, laat ProRail het maar zo en de minister gaat daarmee akkoord. „Slechts bij twee panden is er overschrijding”, zegt ProRail. Volgens Van Es gaat het in ieder geval om drie panden waar de norm wordt overschreden. „De minister overtreedt wel de wet door dit toe te staan”, zei Van Es. Hij hoopt dat de Raad van State daar consequenties aan verbindt. ProRail zegde gisteren bij de Raad van State wel aan twee bewoners van de Beaulieustraat toe dat trillingsremmende maatregelen worden getroffen tussen de dwarsliggers op het verdiept aangelegde

spoor onder hun woningen. ProRail hoopt dat daarmee het laagfrequente geluid op de sporen 10 en 11, waarover omwonenden zijn gaan klagen, wordt geabsorbeerd. „Ik hoop maar dat die helpen, maar ik heb er nog niet veel vertrouwen in”, zei J. van Ruyven, die achter de Beaulieuflat woont. ProRail was overigens verrast door de klachten. Het spoorbedrijf had geen rekening gehouden met laagfrequent geluid. Van Ruyven zei dat hij tijdens de vele inspraakavonden dit probleem continu heeft aangekaart. „Het is nooit meer stil geweest in ons huis”, zei de Arnhemmer. De Raad van State doet binnen zes weken uitspraak.

Chirurg vrijuit na wegsnijden bal

ZWOLLE – Een inmiddels gepensioneerde chirurg van ziekenhuis Rijnstate in Arnhem krijgt geen straf of berisping voor het per abuis wegsnijden van een testikel bij een 5-jarig jongetje. Het regionaal tuchtcollege in Zwolle heeft een klacht van de ouders tegen de chirurg donderdag afgewezen. De kleuter kwam in 2011 bij de chirurg met een mogelijke liesbreuk. De arts zag geen liesbreuk, maar wel een bobbeltje in de lies van het kind. Hij haalde het weg en toen bleek het een testikel te zijn. De ouders verwijten de arts dat hij een 'evidente beroepsfout' heeft gemaakt. Maar volgens het tuchtcollege heeft de chirurg naar eer en geweten gehandeld.